

MEMORIE VAN TOELICHTING

No. 3

Met verwijzing voor het overige naar de ingewonnen ambtsberichten¹⁾ ten aanzien van de verzoeken om naturalisatie van Jan Drowniak en 19 anderen, moge de ondergetekende het volgende aantekenen.

Jan Drowniak, genoemd in artikel 1, onder 1, werd in 1926 te Krynica (Polen) geboren en is van Poolse herkomst. Verzoeker werd in 1943 uit zijn vaderland naar Duitsland getransporteerd. In 1945 trad hij in dienst van het Amerikaanse bezettingsleger in Duitsland. Na zijn demobilisatie vestigde hij zich in 1947 in ons land. Verzoeker heeft zich geheel aan de Nederlandse leefwijze aangepast en is gehuwd met een Nederlandse vrouw. Als werktuigkundig tekenaar-constructeur voorziet hij in het onderhoud van zich en zijn echtgenote.

In artikel 1, onder 2, wordt voorgedragen de Duitse verzoeker Wolfgang Duit, geboren in 1922 te Hamburg (Duitsland). Verzoeker werd in 1924 als pleegkind in een Nederlands gezin te Rotterdam opgenomen en is sindsdien in ons land blijven wonen. Hij is in geest en leven Nederlander geworden. Verzoeker werd in 1940 voor dienst in het Duitse leger opgeroepen, doch werd afgekeurd. Later was hij genoodzaakt onder te duiken. Verzoeker is werkzaam als onderwijzer.

De Poolse verzoeker Pinchus Uszer Ejlenberg, genoemd in artikel 1, onder 3, werd in 1914 te Lodz in Polen geboren en kwam, na gedurende de oorlog in een ghetto bij Lodz en in verschillende kampen in Duitsland te hebben verbleven, in 1946 naar Nederland. Verzoeker voelt zich tot het Nederlandse volk aangetrokken en wil hier gaarne blijven wonen. Te verwachten is, dat hij zich als een goede Nederlander zal gedragen. Verzoeker is kleermaker en chef in- en verkoper bij een confectiefabriek en heeft als zodanig genoegzame inkomsten voor het onderhoud van zich en de zijnen.

In artikel 1, onder 4, wordt genoemd de Tsjechoslowaakse verzoeker Ernest Farkas, die in 1921 te Beregowo in Tsjechoslowakije werd geboren. Van 1942 tot het einde van de oorlog verbleef verzoeker in een werkkamp in Hongarije, zulks in verband met zijn Joodse afkomst. Na vervolgens verblijf in een kamp voor „displaced persons” gehad te hebben, vestigde hij zich in 1947 met zijn gezin in Nederland. Hij kan geacht worden te zijn ingeburgerd. Als kleermaker voorziet verzoeker in het onderhoud van zich en zijn gezin.

Oscar Leonard van Geesbergen, de verzoeker genoemd in artikel 1, onder 5, werd in 1914 te Zierikzee geboren en bezit de Belgische nationaliteit. Hij heeft vrijwel zijn gehele leven in Nederland doorgebracht en is volkomen in de Nederlandse samenleving opgenomen. Verzoeker is gehuwd met een van origine Nederlandse vrouw. Als manufacturier verdient hij het brood voor zich en de zijnen.

De Duitse verzoeker Carl Heinrich Albert Gogarten, voorgedragen in artikel 1, onder 6, werd in 1892 te Hagen (Duitsland) geboren en woont sedert 1926 in ons land. Hij is zich Nederlander gaan gevoelen. Gedurende de bezetting werd hij door de Duitsers tewerkgesteld als kapper in het „Oranje-Hotel” te Scheveningen. Hij verleende daar veel hulp en medewerking aan de gevangenen, ondanks de daaraan voor hemzelf

verbonden gevaren. Verzoeker verdient als kappersbediende het brood.

Jozef Kalecki, de verzoeker genoemd in artikel 1, onder 7, werd in 1920 te Niewierski in Polen geboren en is van Poolse herkomst. Verzoeker, die sedert 1947 in ons land woonachtig is, kan als ingeburgerd worden beschouwd. Hij is met een Nederlandse vrouw gehuwd. Van 1942 tot 1945 werkte hij, daartoe gedwongen, in Duitsland op landbouwbedrijven. Na de bevrijding wilde hij niet naar zijn geboorteland terugkeren en kwam hij terecht in een D.P.-kamp. Van October 1946 tot Augustus 1947 diende hij in het Amerikaanse leger. Verzoeker voorziet thans als fabrieksarbeider in het onderhoud van zich en de zijnen.

In artikel 1, onder 8, wordt voorgedragen de Hongaarse verzoeker Ede Laurits, geboren in 1910 te Csepel (Hongarije) en sedert 1922 in ons land woonachtig. In laatstgenoemd jaar kwam verzoeker met een kindertransport naar Nederland; hij werd opgenomen in een Nederlands pleeggezin. Verzoeker is, mede door zijn huwelijk met een van origine Nederlandse vrouw, in onze samenleving opgenomen. Tijdens de bezetting heeft hij aan oproepingen van de Duitsers geen gevolg gegeven en heeft hij moeten onderduiken. Als montage-werker verdient verzoeker het brood.

De Belgische verzoeker Willem van Lissum, genoemd in artikel 1, onder 9, is in Nederland geboren en getogen en onderscheidt zich niet van een geboren Nederlander. Verzoeker heeft zich steeds goed gedragen. Hij voorziet in zijn onderhoud als monteur.

In artikel 1, onder 10, wordt genoemd de staatloze verzoekster Wally Helene Elisabeth Emilie Ofner, weduwe van Lothar Tuchler. Zij werd in 1895 te Berlijn geboren en is, met een onderbreking van enige jaren, gedurende welke zij in de kampen Westerbork en Theresienstadt verbleef, sedert 1937 in ons land gevestigd. Zij gevoelt zich Nederlandse en wordt door haar omgeving volkomen aanvaard. Verzoekster ontvangt een weduwenrente van de Duitse staat.

Marianne Wilhelmine Helene Oppenhagen, de verzoekster genoemd in artikel 1, onder 11, werd in 1910 te Rotterdam geboren uit Deense ouders, doch verloor bij het bereiken van de 22-jarige leeftijd haar Deense nationaliteit. Verzoekster heeft haar gehele leven in ons land gewoond en voelt zich Nederlandse. Haar gezindheid tijdens de oorlogsjaren was goed. Als hoofdleidster in een tehuis voor debiele kinderen voorziet verzoekster in haar onderhoud.

De Duitse verzoeker Johann Richard Maria Ricken, genoemd in artikel 1, onder 12, is eveneens hier te lande geboren en getogen. Hij heeft zich aangepast aan de Nederlandse samenleving. Tijdens de bezetting heeft hij zich enige tijd voor de Duitsers moeten verbergen. Als banketbakker verdient verzoeker het brood.

Isidora Clementine Schnitzler, weduwe van Conrad Walsingham Percival Joaquim, wordt voorgedragen in artikel 1, onder 13. Verzoekster werd in 1893 te Soerabaja in Indonesië als Nederlandse geboren en verkreeg de Britse nationaliteit tengevolge van haar huwelijk. Verzoekster heeft verzuimd na het overlijden van haar man in 1925 de verklaring ex artikel 8 van de wet op het Nederlanderschap en het ingezetenschap af

¹⁾ Zijn met de overige bij deze Memorie van Toelichting overgelegde stukken nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

te leggen. Zij heeft gedurende de Japanse bezetting van het voormalige Nederlands-Indië de Nederlandse belangen naar vermogen gediend. Verzoeker leeft van een pensioen, dat zij als oud-onderwijzeres ontvangt.

In artikel 1, onder 14, wordt genoemd de Franse verzoeker Albert De Vries, geboren in 1912 te Rosendael (Frankrijk) en sedert 1919 in Nederland woonachtig. Hij heeft zich aan ons land gehecht en is, mede door zijn huwelijk met een van origine Nederlandse vrouw, in geest en leven Nederlander geworden. De omtrent hem en zijn echtgenote verkregen inlichtingen luiden gunstig. Als bontwerker voorziet verzoeker in het onderhoud van zich en zijn gezin.

In artikel 1, onder 15, wordt voorgedragen de vermoedelijk Joegoslavische verzoeker Heinrich Zupancic, geboren in 1911 te Moers in Duitsland. Hij kwam in 1914 met zijn ouders naar ons land, ontving Nederlands onderwijs en is geheel ingeburgerd. Verzoeker heeft zich gedurende de oorlogsjaren in politiek opzicht correct gedragen. Hij is gehuwd met een Nederlandse vrouw. Verzoeker verdient als mijnwerker het brood.

Richard Dombi, de staatloze verzoeker genoemd in artikel 2, onder 1, werd in 1888 te Wenen geboren en woont sedert 1935 onafgebroken in ons land. Hij is ingeburgerd en wordt door zijn Nederlandse omgeving aanvaard. Zijn echtgenote is van origine Nederlandse. Verzoeker stond gedurende de bezetting aan de goede zijde. In het najaar van 1944 trad hij toe tot de Binnenlandse Strijdkrachten. Verzoeker is werkzaam als voetbaltrainer en zijn echtgenote als inspectrice en sociaal werkster bij een warenhuis. Tezamen hebben zij genoegzame inkomsten.

De Poolse verzoeker Jan Franciszek Michna, genoemd in artikel 2, onder 2, werd in 1912 te Stara-Kiszewa in Polen geboren. Hij werd in 1939 als Pools soldaat door de Duitsers krijgsgevangen gemaakt en werd, na op vele plaatsen geïnterneerd te zijn geweest, in September 1944 naar België getransporteerd. Het gelukte hem aldaar te ontvluchten, waarna hij in October 1944 dienst nam bij het Canadese leger. Na zijn demobilisatie in September 1945 bleef hij in ons land wonen. Verzoeker is, mede door zijn huwelijk met een van oorsprong Nederlandse vrouw, hier ingeburgerd. Als slager voorziet hij in het onderhoud van zich en zijn echtgenote.

In artikel 2, onder 3, wordt genoemd de verzoeker van Poolse herkomst Jan Robak, in 1915 te Elisenhof in Duitsland geboren. Verzoeker woonde van 1922 tot 1938 in Frankrijk, alwaar hij in laatstgenoemd jaar dienst nam bij het Franse Vreemdelingenlegioen. Als legionnaire streed hij in Frankrijk en Noord-Afrika tegen de Duitsers. Nadat in 1943 zijn dienstverband bij dit legioen was geëindigd, trad hij vrijwillig in dienst van de 1e Poolse Pantser Divisie, welke divisie later deel uitmaakte van de troepen, die Nederland bevrijdden. In 1946

werd verzoeker gedemobiliseerd en vestigde hij zich in ons land. Sedert 1953 is hij gehuwd met een Nederlandse vrouw. Hij kan als ingeburgerd worden beschouwd. Als opperman bij een aannemersbedrijf verdient verzoeker het brood voor zich en zijn gezin.

De Oostenrijkse verzoeker Ernst Karl Rülke, genoemd in artikel 2, onder 4, werd in 1910 te Wenen (Oostenrijk) geboren en woont in ons land sedert 1919, het jaar waarin hij deel uitmaakte van een kindertransport uit Oostenrijk. Hij is zich één gaan gevoelen met het Nederlandse volk. Tijdens de bezetting heeft hij ruim 1½ jaar illegale werkzaamheden verricht, welke bestonden uit het verspreiden van illegale lectuur en het bewaken van opslagplaatsen van levensmiddelen voor het Nederlandse volk. Van September 1945 tot Maart 1946 deed hij vrijwillig dienst bij de Gezagstroepen van de Koninklijke Landmacht. Verzoeker is gehuwd met een van oorsprong Nederlandse vrouw; als fabrieksarbeider voorziet hij in het onderhoud van zijn gezin.

Jacques Bernard van Vriesland, de verzoeker genoemd in artikel 2, onder 5, werd in 1908 te Gorinchem geboren en bezat de Nederlandse nationaliteit, welke nationaliteit hij verloor door in 1932 dienst te nemen bij het Franse Vreemdelingenlegioen. Tijdens de oorlogsjaren heeft hij zijn Nederlandse afkomst niet verloochend. Na de bevrijding trad hij vrijwillig in dienst van de Koninklijke Landmacht. Hij verrichte deze dienst gedeeltelijk in Indonesië, vanwaar hij in 1947 naar ons land terugkeerde. Verzoeker is gehuwd met een Nederlandse vrouw. Als zuivelarbeider verdient hij het brood.

Het wil de ondergetekende voorkomen, dat de verzoekers, genoemd in artikel 2, met het oog op de door hen aan den Lande bewezen diensten, voor kosteloze naturalisatie kunnen worden voorgedragen.

Met uitzondering van de Poolse verzoekers, genoemd in artikel 1, onder 3, en in artikel 2, onder 2, de Tsjechoslowaakse verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 4, de Hongaarse verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 8, en de Joegoslavische verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 15, geldt ten aanzien van allen, dat zij, hetzij omdat zij thans geen nationaliteit hebben, hetzij omdat zij door de voorgestelde naturalisatie hun nationaliteit zullen verliezen, niet een dubbele nationaliteit zullen hebben. De Britse verzoekster, genoemd in artikel 1, onder 13, heeft zich bereid verklaard afstand te doen van de Britse nationaliteit.

Alle voorgedragenen van Duitse herkomst zijn in het bezit van een verblijfsvergunning.

De Minister van Justitie,
L. A. DONKER.